

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/225189,82-rocznica-pacyfikacji-Michniowa-12-lipca-2025.html>
27.02.2026, 00:52

[Następny](#)

[Powrót](#)

82. rocznica pacyfikacji Michniowa – 12 lipca 2025

Przed Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie odbyły się obchody Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej – święta ustanowionego dla upamiętnienia tragicznych losów społeczności wiejskich w czasie II wojny światowej.

12.07.2025

[Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej](#)

Obchody rozpoczęły się mszą świętą odprawioną przed Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej. Po nabożeństwie odbył się koncert w wykonaniu Chóru Senior z Suchedniowa, który zaprezentował pieśni związane z historią Michniowa.

W części oficjalnej głos zabrał naczelnik Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach dr Robert Piwko, który zwrócił uwagę, że dwa słowa zawarte w nazwie święta obchodzonego 12 lipca – walka i męczeństwo – mocno wpisują się w historię Michniowa.

- Wiemy, że Michniów wspierał organizacje konspiracyjne, jednostki partyzanckie, które walczyły o wolność. Z tego słynęła polska wieś. O męczeństwie Michniowa powiedziano wiele i jeszcze wiele będziemy mówić. Dlatego, że przywoływanie prawdy historycznej, kultywowanie pamięci o ofiarach, przypominanie o tym, co tutaj się wydarzyło 12 i 13 lipca to nasz obowiązek

- mówił do zebranych na uroczystości dr Robert Piwko.

Na zakończenie uroczystości uczestnicy złożyli wieńce przy mogile pomordowanych mieszkańców Michniowa.

Organizatorami wydarzenia byli: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach oraz Muzeum Wsi Kieleckiej – Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie.

Uroczystość odbyła się pod Patronatem Honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

RP Prezydent
Rzeczypospolitej
Polskiej

Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej ustanowiony został w 2017 r. To święto państwowe

przypadające 12 lipca, w rocznicę pierwszego dnia niemieckiej pacyfikacji Michniowa, która była punktem kulminacyjnym serii akcji represyjnych przeciwko wsiom na Kielecczyźnie w czasie II wojny światowej.

W czasie II wojny światowej Niemcy spacyfikowali co najmniej 817 polskich wsi. Ich mieszkańców rozstrzeliwano, wywożono do obozów koncentracyjnych i na przymusowe roboty do III Rzeszy, a dobytek rabowano i niszczone, paląc gospodarstwa i całe wsie. Z kolei wschodnie ziemie Polski poddano brutalnej sowietyzacji, a znaczna część ludności polskiej została deportowana na Daleki Wschód ZSRS.

Mimo kontroli, nacisków i terroru polskie społeczności wiejskie nie wyparły się swej tożsamości narodowej i nie porzuciły myśli o wolnej ojczyźnie. Za nieugiętą postawę polska wieś zapłaciła wysoką cenę. Symbolem walki i męczeństwa jest Michniów. Pacyfikacja Michniowa była karą Niemców za wsparcie, jakie mieszkańcy wioski udzielali polskim partyzantom w czasie II wojny światowej. 12 i 13 lipca 1943 r. oddziały policji niemieckiej zamordowały w Michniowie nie mniej niż 204 osoby (102 mężczyzn, 54 kobiety i 48 dzieci w wieku od 9 dni do 15 lat). W wyniku pacyfikacji miejscowość praktycznie przestała istnieć. Wszystkie domy i zabudowania gospodarcze zostały spalone, a pozostali przy życiu ludzie znaleźli schronienie w okolicznych wsiach.

Dowiedz się więcej:

- [Tomasz Domański: Pacyfikacja Michniowa w świetle nieznanych dokumentów sądowych. Analiza historyczna](#)
 - [Tomasz Domański: Sprawa niemieckiej pacyfikacji Michniowa przed wymiarem sprawiedliwości](#)
 - [Dawid Golik: Rok 1943. Niemiecki odwet na polskiej wsi](#)
 - [Publikacja: „I nie widziałem ich więcej wśród żywych...”. Pacyfikacja Michniowa 12 i 13 lipca 1943 r. w dokumentach i relacjach](#)
 - [Publikacja: Represje niemieckie na wsi kieleckiej 1939–1945](#)
 - [„Kulisy historii”, odcinek 22: „Wieś polska podczas okupacji” – 10 lipca 2021](#)
- [Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Michniów

Kielce

Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej

Uroczystości